

De Wissel

IVN afdeling Eijsden

September 2020

Jaargang 27 nummer 3

ivn natuur
educatie

INHOUD	
<i>Inhoud</i>	2
<i>Van De Redactie</i>	3
<i>Van Het Bestuur</i>	3
Digitalisering (herinnering)	3
<i>Elke druppel telt</i>	3
<i>Viskes vange (30)</i>	4
De Rivierkreeft ("Kreef")	4
De inheemse Europese rivierkreeft (Astacus Astacus)	5
De uitheemse rivierkreeften	6
Kreeftkuilerstraat	7
<i>Liège, Luik (7)</i>	8
Straten van Luik	8
Wijken van Luik	9
Culte Antoiniste	10
<i>Dierenleed</i>	10
<i>Bijzondere Waarnemingen</i>	11
<i>Agenda 2020</i>	14
Het "Wandelschema" & "Korte Tour"	14
Programmaoverzicht 2020 Vogelwerkgroep excursies & bijeenkomsten	14
Werkgroep Flora werkgroep (voorheen: Bloeiende Bermen)	14
Cursussen 2020	15
<i>Bijzondere Waarnemingen</i> vervolg van pagina: 11	15
Zomer 2020	15
Waarnemingen digitaal melden	27
<i>Het Bestuur</i>	29

VAN DE REDACTIE

Het “nieuwe normaal” begint zo langzamerhand normaal te worden na en half jaar. Alhoewel er ook steeds meer tegengeluiden te horen zijn. Viruswaan zin die zichzelf hernoemt tot Viruswaarheid! Totdat er een goed werkend vaccin of geneesmiddel tegen het virus gevonden is zullen we met deze onzekerheden moeten leven en blijven er maatregelen van kracht (nationaal en interati-onaal) die het “gewone doen” verstoren.

De natuur trekt zich van dit alles weinig aan. We hebben weer een droge, hete zomer achter de rug en er zijn weer veel waarnemingen gedaan die u terugvindt in deze Wissel.

In dit nummer de gebruikelijke rubrieken: waarnemingen, viskes, Luik.

Veel leesplezier!

PDB

Op de website van IVN Eijsden is regelmatig actueel nieuws te vinden. En, zoals u weet, ook de Wissel wordt daar gepubliceerd (in kleur). (www.ivn.nl/afdeling/eijsden)

VAN HET BESTUUR

Digitalisering (herinnering)

Indien u uw e-mail adres doorgeeft aan de secretaris kunnen we u ook tussendoor van activiteiten op de hoogte brengen. Ook De Wissel krijgt u dan, in kleur, via email binnen.

Daarom de oproep om indien je voorzien bent van een e-mailadres dit aan onze secretaris Jacques Piters door te geven. Het adres is jacques_piters@hotmail.com (let op _ streepje tussen jacques en piters!)

Het bestuur

ELKE DRUPPEL TELT

Perioden van droogte komen steeds vaker voor en als het regent kan het er soms heftig aan toe gaan. Klimaatverandering wordt in onze eigen omgeving steeds meer zichtbaar. Gele velden, droge sloten, minder kevers en een-dagsvliegjes, dalende grondwaterstanden.

De urgentie om hier actie op te ondernemen neemt toe. Naast water bespa-ren is het hard nodig om het regenwater dat er valt vast te houden voor droge periodes. Wist je dat van een dak van 28m² jaarlijks gemiddeld 23.800 liter

water stroomt? Dat verdwijnt meestal zo via het riool en dat moet anders. Door regenwater in je tuin te houden en terug te geven aan de bodem voorkom je verdroging en hoef je minder te sproeien. Dat spaart ook nog eens geld. Dit kan bijvoorbeeld door steen te vervangen door groen of door tegels welke waterdoorlatend zijn. Je kunt water opvangen in een regenton of regenschutting en in een vijver. Maar je kunt ook ondergronds water in infiltratiekratten opvangen.

Misschien is het dak van je huis of garage wel geschikt voor sedumbedekking, dat is ook nog eens lekker koel tijdens warme zomerdagen en ziet er mooi uit. Een goed alternatief voor een lelijke energie slurpende airco.

Kleine stappen grote winst en het hoeft helemaal niet moeilijk te zijn. Door een subsidieregeling zijn de kosten vaak ook nog eens minimaal.

Op www.waterklaar.nl vind je inspiratie en tips wat je zelf allemaal kan doen. De Limburgse gemeentes stellen een subsidie beschikbaar voor het vasthouden en infiltreren van regenwater. De regeling van jouw gemeente is ook via de website van Waterklaar te vinden.

Marieke Wingens
IVN Natuureducatie

VISKES VANGE (30)

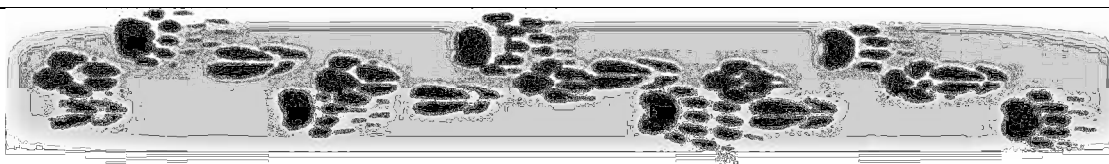
De Rivierkreeft ("Kreef")

Op school kreeg je vroeger te horen dat er schadelijke dieren waren. Schadelijk voor de menselijke bestaansbronnen, werd hierbij natuurlijk impliciet bedoeld. Deze dieren konden maar beter zo snel mogelijk worden verdelgd, werd er onderwezen. Als voorbeeld werd dan de Coloradokever genoemd, die op de aardappelen kon zitten. Zelf vond ik het eigenlijk wel jammer dat ik nog nooit zo'n mooi gestreept beestje had gezien. Net zoals ik het jammer vond dat de Maas niet dichtvroor in een strenge winter of dat de Maas niet meer bij hoog water door de straat stroomde, zoals je van de ouderen hoorde. Op bezoek bij de familie in het Westerwald zag ik uiteindelijk wel een Coloradokevertje in een moestuin. De aardappelen stonden er nog goed bij, maar de kever is wel een grote liefhebber van de aardappelplant.

Ook vertelde de meester over de (Chinese) Wolhandkrab, die een plaag kon zijn. Ook deze vond ik niet in Eijsden aan de Maas. Pas enkele jaren geleden dacht ik er tijdens de vakantie eentje te zien in het IJsselmeer, of althans het pantser ervan. Maar echt zeker ben ik nu niet meer van de datum van deze waarneming.

Er moest ook een inheemse rivierkreeft zijn, een grote blauwachtige zoetwaterkreeft.

Kreeften zag je echter in de jaren '60 bij mijn weten niet in de Maas. Eigenlijk vond ik dit ook niet echt erg, want zo'n kreeft met wriemelende poten en

scharen leek maar een eng beest te zijn.

Op een gegeven moment, zo rond 1970, kwamen er berichten van medevisserij dat er wel eens een kreeft (" 'n kreeft") werd gezien in de Maas. Deze kreeften ging ik ook tegen-

komen, ik overwon de angst en ving de enge beesten met het schepnet en deed ze in mijn emmer ("ien d'n top"). Blauwig van kleur waren ze echter niet en ze waren ook niet al te groot. In de vroege jaren '70 verschenen er berichten in de "Nieuwe Limburger" dat er kreeften werden gevangen in het Julianakanaal. Groot nieuws! Voor ons dus niet, ze waren al gewoon geworden. Het waren echter geen inheemse (Europese) rivierkreeften.

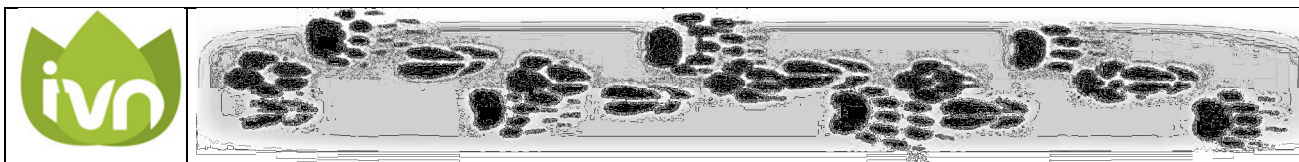

Welke soorten komen er nu voor in Nederland? Hieronder volgt een overzicht, maar de ontwikkeling in deze situatie gaat zo snel, dat het lijstje een momentopname is.

De inheemse Europese rivierkreeft (Astacus Astacus)

De inheemse Europese rivierkreeft is een grote zoetwaterkreeft, die ook wel Edelkreeft wordt genoemd. Ze is bruin, groen of blauw gekleurd (afhankelijk van de zuurgraad van het water). Het was historisch gezien de enige kreeft die in het zoete binnenwater van Nederland voorkwam. Mannetjes en vrouwtjes zijn voor kenners goed te onderscheiden. Ze worden tot wel 18cm groot en 15 jaar oud. De onderkant van de scharen is roodachtig van kleur. Europese rivierkreeften zijn nachtdieren die alleseters zijn. Ze eten voornamelijk allerlei natuurlijk afval op de waterbodem. Ze paren in het najaar en de eitjes worden door het vrouwtje aan de onderkant van het lichaam bewaard tot het volgende voorjaar.

De Europese rivierkreeft is in Nederland in het wild vrijwel uitgestorven. Dit komt door chemische vervuiling, maar vooral door de kreeftenpest, die is meegenomen door de Amerikaanse rivierkreeft. De laatste populaties zaten op de Veluwezoom in de vijvers van landgoederen, waar ze in het verre verleden door de adel voor consumptie zijn uitgezet. De enige plaats waar de soort nu nog voorkomt is op de Veluwe in de Schaatsvijver van de Vijverberg op Landgoed Warnsborn bij Arnhem. Dit betreft bruinige dieren. De voorlaatste populatie zat in de vijvers en beek van landgoed Roozendaal, maar deze populatie is verdwenen door de kreeftenpest. Dit waren blauwachtige dieren.

In Limburg kwam de soort nog zeker tot 1975 op diverse plaatsen voor (ook in beken).

Op dit moment loopt er een kweekprogramma om deze beschermde soort voor Nederland te behouden. De kreeften zijn te zien in GaiaZOO (limburg-HUIS).

De uitheemse rivierkreeften

Blijkens een specialistisch artikel in het Natuurhistorisch Maandblad van april 2019 (Lemmers, Crombaghs en Leuven) zijn er over de hele wereld wel 669 soorten zoetwaterkreeften en komen er op dit moment 3 soorten uitheemse rivierkreeften voor in Limburg en verder nog 1 soort in de Geul dicht bij de grens met België. Dit zijn de volgende soorten:

- De Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft

In 1968 werd deze soort voor het eerst gemeld in de Jeker (Maastricht). Een jaar later is er een melding uit de Maas bij Borgharen. In het artikel in het NHM staat dat de soort zich van daaruit via de Maas heeft verspreid over Nederland. Gezien het feit dat de soort ook al zeer vroeg bij Eijsden werd gezien, is het ook aannemelijk dat ze via de Maas bij Eijsden uit België is gekomen en van daar uit in de Jeker. Het was deze soort die destijds ook door de Eijdsense vissers en spelende kinderen werd ontdekt in de Maas.

- De Rode Amerikaanse rivierkreeft

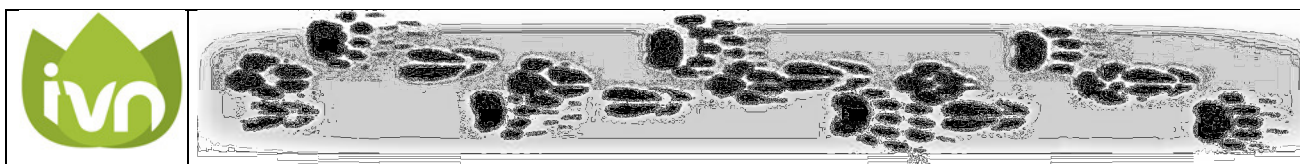
Deze soort (*Procambarus clarkii*) heeft zich over de hele wereld verspreid en wordt gevangen en gekweekt voor consumptie. Ook wij kunnen ze in bakjes van 100gr kopen in de Eijdsense supermarkten onder de naam "Chinese rivierkreeft".

De eerste waarneming van deze soort in de natuur was in 2006 in het Gelderns-Nierskanaal in Noord-Limburg. In 2008 werd de soort gemeld in Maastricht. Ook hier is niet met zekerheid de migratieroute vast te stellen. De Rode Amerikaanse rivierkreeft verlaat soms uit eigen beweging het water en beweegt zich op het land.

Enkele jaren geleden was er in de zomer iemand met de hand rivierkreeften aan het vangen, staande op de modderbodem van de Schaatspoel. De levende kreeften gingen mee in een plastic zak met wat water. Voor consumptie, werd mij in het Frans medegedeeld. Mijns inziens is de soort die bij ons het meeste wordt gezien de Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft, niet de rode rivierkreeft. Hoe die gevlekte smaakt is mij niet bekend. Hoe de Chinese moeraslak uit de modderpoel smaakt, is mij evenmin bekend.

- De Turkse rivierkreeft

Deze soort is in 2009 gemeld voor de Cranenweyer in Kerkrade (een stuwmeer). De soort is verwant aan onze inheemse Europese rivierkreeft en gevoelig voor de kreeftenpest. Indien de soort in contact komt met Amerikaanse soorten, dan slaat de kreeftenpest toe en verdwijnt de Turkse kreeft weer. Ze

zal alleen kunnen overleven op geïsoleerde plaatsen.

- De Californische rivierkreeft

Deze soort wordt momenteel gevonden in de bovenloop van de Geul in België (Moresnet). Indien ze zich verder uitbreidt, dan kan dit negatieve gevolgen hebben voor het ecosysteem van de Geul. Ook in amfibieënvijvers kan deze soort grote schade aanrichten.

- De Gestreepte Amerikaanse rivierkreeft

Deze soort werd in 2002 bij Gorinchem gevonden en in 2015 al in Beek en Donk. Ze kan zo ook Limburg bereiken.

- De Marmerkreeft

De Marmerkreeft is populair als aquarium- en vijverdier en werd in 2004 bij Dordrecht gevonden. In 2014 en 2015 is de soort in Middelburg gezien. Het is niet bekend of er populaties zijn ontstaan in Nederland. De soort wordt voorlopig niet verwacht in Limburg.

- De Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft

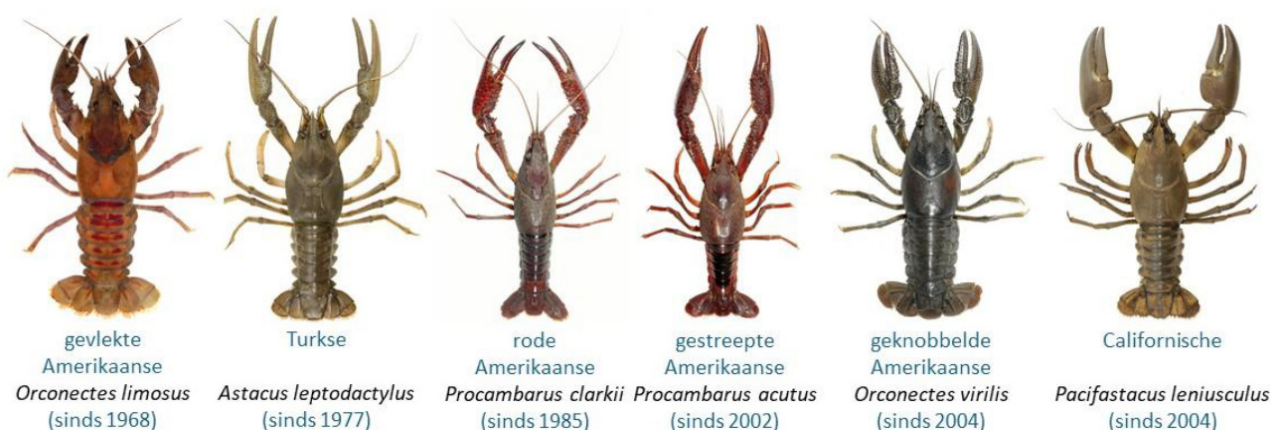
Deze soort kan door graafgedrag oeververzakkingen veroorzaken. Ze is sinds 2004 bekend uit de regio tussen Amstelveen en Utrecht en verspreidt zich snel. Ze kan ook worden verwacht in Limburg.

- De Steenkreeft

Dit is een inheemse Europese soort die gevoelig is voor de kreeftenpest. Ze is gezien in 1956 in de Haarlemmermeer. De kans op vestiging in Nederland inclusief Limburg is klein.

- De Calicotrivierkreeft

Deze soort is bekend van bij Mannheim en zal zich via de Rijn gaan verspreiden tot in Nederland en Limburg. Het is een goede graver en de soort concurreert met de Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft.

Kreeftkuilerstraat

Voordat Kasteel Eijsden in 1636 werd gebouwd, liep de Trichterweg langs het nog bestaande pand Bat 8 (het mergelstenen huis schuin links achter het restaurant aan de Maas), via het nu doodlopende straatje schuin tegenover La Meuse, richting Westkant van Laag-Caestert en van daaruit via de Westkant

van Reinekenhof richting Visé. Stukken van deze weg zijn tot op heden nog herkenbaar (zie Uit Eijdsens Verleden, diverse nummers).

Deze weg heette bij de Diepstraat de Kreeftkuylstraat (naam nr. 8 in het artikel over oude namen in Eijdsen, van A. Beijer in Uit Eijdsens Verleden, nr. 16). Het gedeelte van de Maas tussen de Diepstraat en Kasteel Eijdsen heette de Creeftcoul, naam nr. 11 in het artikel).

De huizen langs deze oude weg werden grotendeels afgebroken ten behoeve van de bouw van het Kasteel en de aanleg van het landgoed.

De namen Kreeftkuylstraat en Creeftcoul wijzen bij een juiste interpretatie mogelijk op het feit dat hier kreeften konden worden gevangen. Of heel misschien wel konden worden gekweekt?

Dit zullen dan zeker de inheemse rivierkreeften zijn geweest. Niet de Amerikaanse die wij als jonge jeugd begin jaren '70 aantreffen in deze ondiepe kiezelzone, waar ook "d'n Diekke Sjtèèn" was gelegen.

Jacques Piters

LIÈGE, LUIK (7)

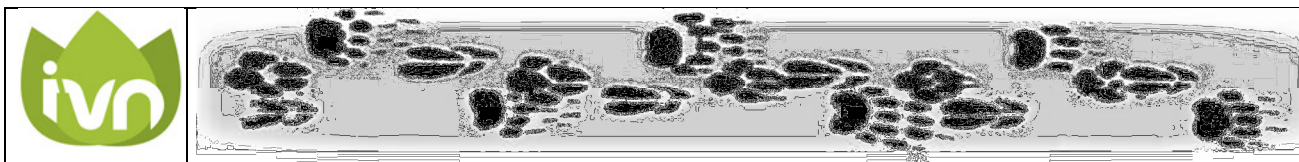
Straten van Luik

Met zijn oppervlakte van 70 km² en zijn ligging in het Maasdal met uitlopers de heuvels op heeft Luik heel wat straten. Korte, lange, brede maar vooral smalle. Die zijn lang niet allemaal geasfalteerd. Er zijn nog heel wat fameuze kuitbijters, heuvel op over kasseien. Over het algemeen zijn de straten smal. Bouwgrond is altijd duur geweest en in de tijd van voor de auto was dat niet zo erg. Nou is het vaak een kunst te manoeuvreren door die smalle straten en ik heb bewondering voor de buschauffeurs die hun bussen schadevrij dag in dag uit door Luik voeren. Ook de leveranciers van goederen hebben het niet gemakkelijk.

In het centrum zijn heel wat straten autoluw, o.a. via éénrichtingsverkeer, of autovrij gemaakt. Er zijn plekken waar je nog vrij kunt parkeren, anders gebruik maken van een der vele parkings die vaak moeilijk te vinden zijn. Op Outremeuse is er nog vrij veel gratis parkeergelegenheid, dan even naar de stad lopen.

De straten hebben namen die beginnen met aanduidingen als: *Rue, Avenue, Allée, Boulevard, Place, Impasse, Clos, Chaussée, Quai* of anders. Straatnamen verwijzen o.a. naar Heiligen, bekende Belgen/Luikenaren, andere plaatsnamen, beroepen etc. etc. Een Chaussée is een duur klinkende naam die van oudsher gewoon straatweg/steenweg betekende.

Tot einde 1980 voerde onze E25 autoweg dwars door Luik naar het Zuiden. Sindsdien wordt het doorgaande autoverkeer bij Cheratte omgeleid naar Loncin. Een andere drukke weg die wel nog door Luik voert is de Gewestweg N3. Belgische Gewestwegen, vroeger met de toepasselijke naam steenweg, ver-

binden sinds de 19e eeuw de hoofdstad Brussel met de uithoeken van het land. Inmiddels zijn er echte autowegen maar de oude tracées zijn er nog en worden gebruikt. De N3 duikt vanaf Ans naar de stad en passeert de Place St. Lambert om dan via de Rue Leopold en de Pont Leopold in Outremeuse zijn weg te vervolgen. Via de Pont Amerceur dan terug omhoog naar Fléron om via Het Land van Herve te eindigen in La Calamine (Kelmis). Daar gaat hij over in de B264 naar Aachen. Het is inmiddels al een hele tijd geleden dat ik met een goede kennis van mij via Battice over de N3 naar het kerkhof van Robermont ben gereden. Die heeft mij verwenst. Wat een drukke weg, wat veel stoplichten, wat veel voorrangpakkers. De terugweg via Outremeuse en de autoweg was aangenamer om te rijden. Elk stuk van de N3 heeft een eigen naam. Komend van Sint-Truiden is de toepasselijke naam Chaussée d'Amour. Vanuit Ans o.a. Rue de l'Yser, Rue Ste Marguerite en Rue de Bruxelles.

Wijken van Luik

Bovengenoemde Rue Ste Marguerite is een stokoude straat in de historisch wijk Sainte-Marguerite. De naam dankend aan een kerk uit de 10e eeuw! Het huidige kerkgebouw is van veel jongere datum, 1988-1992. De wijk lag sedert de 12e eeuw buiten de muren van het Prinsbisdom. De plek was een Faubourg met een bewaakte poort die toegang gaf tot de stad. Er is een behoorlijk hoogteverschil. De wijk lag aan het riviertje de Legia dat in Ans ontspringt. De bron is er nog maar het water wordt via buizen afgevoerd. Een deel van de straat zelf is vermoedelijk een stukje oude Legia bedding. Eeuwenlang kende de wijk een bestaan met kleine vaklieden, arbeiders, winkeliers en landbouwers. Ook wijnbouw. Alles gericht op productie voor de stad. Daar kwam met de komst van de grootschalige kolenwinning in 1817 een drastische verandering in. Tot 1967 bepaalde de Bonne-Fin-kolenmijn de buurt. Vanaf de komst van de mijn groeit de bevolking snel en arbeiders uit den vreemde doen hun intrede. De wijk komt tot grote bloei, er komt in 1842 zelfs een station! Iedereen verdiende geld en kon dat uitgeven. Woonwijken voor al die arbeiders worden opgericht, in tuinsteden komen de iets betere verdieners. Langs de Rue Ste.Marguerite zijn er nu nog 70 geclassificeerde panden te zien die herinneren aan die vergane glorie. Met het stoppen van de mijnbouw begon het verval. De industriële en de economische activiteiten verdwenen. Supermarkten namen de plaats in van de kleine winkelier. Cafés sloten hun deuren. Arbeiders vertrokken, werkelozen bleven over. Mensen die het zich konden permitteren vertrokken naar elders in de stad. Panden werden volgestopt met minder bedeelden of studenten. Het station sloot de deuren. Rond 1970 kreeg Luik een nieuw verkeerspatroon. Sainte Marguerite verloor zijn rol als stadstoegang. Aanleg van nieuwe wegen scheurde de wijk los van de stad en de wijk raakte geïsoleerd.

Culte Antoiniste

Al vele jaren loop ik in de Allée Verte In Visé langs een verlaten ogend gebouw. Een soort kerk met als opschrift Culte Antoiniste. Ik dacht dat het iets met de Heilige Antonius te maken had. Niet dus! Het is (was) een zogeheten tempel van de spirituele beweging der Antoinisten. Een beweging die uit Luik (het Luikse) komt! Ik heb toch maar het internet geraadpleegd. Einde 19e eeuw woonde er in Jemeppe-sur-Meuse een mijnwerker Louis Antoine. Geen gewone mijnwerker maar een intellectuele, filosofisch ingestelde man die zeer begaan was met zijn zieke medemens. Als soort leermeester was de pedagoog Allan Kardec mede een inspiratiebron voor hem. Hij zocht dagelijks zieken op en trachtte hen als een soort medium te helpen, te genezen. Een soort Heilpraktiker. Een soort Bruno Gröning. Een soort Yomanda. Blijkbaar boekte hij successen en kreeg hij aanhangers die zijn levensfilosofie wel konden waarderen. Zijn ervaringen en levensvisie zette hij op papier en zijn aanhang kwam bijeen een opgerichte Tempels. Er ontstonden Tempels in Wallonië en ook in Frankrijk. Na zijn dood in 1912 nam zijn weduwe de leiding van de beweging over. De Antoinisten vieren de christelijke feestdagen. Ook zijn er 2 feestdagen ter ere van Louis en zijn vrouw. En 15 augustus is ook een hoogdag. Er waren meer dan 60 Tempels en enkele duizenden volgelingen. Zelfs in de U.S.A., Brazilië. Thans is dat beduidend minder. Enkele Tempels zijn niet meer in gebruik blijkens Facebook. Het gebed neemt een belangrijke plaats in in de godsdienstuitoefening van de Antoinisten. Deelname aan de bijeenkomsten is niet verplicht en men mag ook andere bewegingen bijwonen. In Frankrijk is de cultus net als andere religieuze bewegingen erkend als zijnde van Cultureel Belang. In België als een vereniging van Publiek Nut.

Jean Creuwels (uit diverse bronnen)

DIERENLEED

Dorpsgenoot Emile Duijsens werkt bij de gemeente als BOA en zijn broer Sjef heeft een boerderij in Mesch, waar hij elke week helpt. Hij heeft het boek ge-

Samenvatting

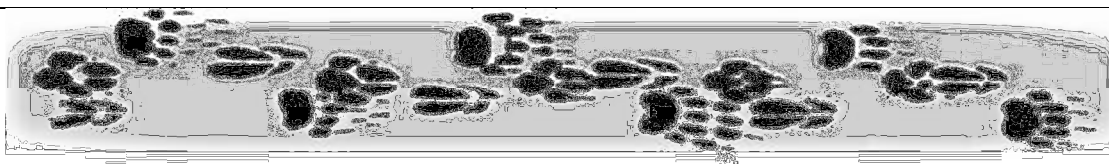
Dierenleed is een reactie op het onnodig pijn doen van dieren. Het onnodig kwellen en lijden heeft geen meerwaarde en moet dan ook veroordeeld worden. Het is niet nodig om de ouderdieren af te schieten, waardoor de jonge dieren verhongeren. Het is onnodig dat paarden, koeien, konijnen en varkens mishandeld worden als ze naar het slachthuis worden gebracht. Het kan ook op een humane manier. Meer wettelijk vastgesteld toezicht zou wenselijk zijn. Daar kunnen we samen voor zorgen!

schreven:

*“Dier en Mens
Jouw invloed is
groter dan
je denkt”.*

Het boek kan besteld worden via www.boekscout.nl

Johan Stoffer

BIJZONDERE WAARNEMINGEN

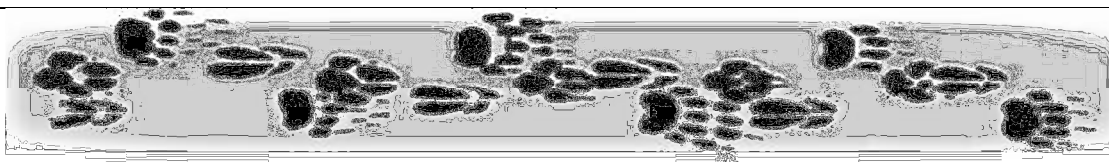
- 01.06 Langs de Geertruiderweg vind ik een dode Ree in de greppel. Al aangevreten door...? De Dassen laten zich niet zien.
- 04.06 Drama in Nurop. Mijn kennissen worden opgeschrikt door het gekrijs van hun Kerkuilenpaartje. Als de rust is weergekeerd, de Uilen zijn weggevlogen en blijven weg, nemen zij een kijkje in de nestkast. Daar liggen 3 kapotte, lege eieren. Het werk van een Steenmarter of andere marterachtige.
- 06.06 Boven de Caestert Beemden geregeld 2 Zwarte Wouwen. Op Maasoever talloze jonge Konijnen. Hapjes voor het Vossenpaar met hun jongen en voor de 3 Buizerd koppels die in Caestert een succesvol broedsel hebben.
- 07.07 Patrick Jehae, Hegenier met Eijdsense roots, ziet boven de nieuwe poel op de Waardhoff een IJsvogeltje. En in de struiken een Grasmus.
- 09.06 Broer Jef en zijn vrouw Cor zien en horen 2 Wielewalen in het Caestertveld. Ook zien zij de 2 Zwarte Wouwen weer. Dat is dagelijkse kost tijdens hun wandeling. Net zoals Putters (uitgevlogen jongen), Grote Bonte Spechten en Torenavalken. Dat koppel heeft een nest met 4 jongen. Duidelijk te zien dat zij niet allemaal even groot/klein zijn. Het koppel Buizerds vliegt ook de hele dag aan en af met voedsel voor hun jongen. Als Jef zit te vissen vliegen hem de jonge IJsvogeltjes om de oren. Het andere klein grut kan Jef ook nog niet uit elkaar houden.
- 12.06 De Zwarte Wouwen hebben met succes gebroed op de bekende plek noordelijk van de E.B. De hamvraag is natuurlijk: gaan zij in Laag-Caestert foerageren? Jef denkt van niet, het koppel dat hij ziet jaagt niet echt, zweeft alleen maar boven de Maas en de velden. Op zoek naar een eigen plekje? Ik vind weer een dood jong Dasje op een burcht. Ook kameeraad Cor Hanssen vindt een lijkje in Termaar.
- 13.06 Ik hoor de Wielewaal in de E.B. Een bevriende visser zegt dat hij dat geluid vrijdag ook al hoorde, echter hij kende het niet. Even naar zijn app geluisterd en jawel hoor, zeker een Wielewaal.
- 15.06 Enige tijd geleden zag ik dat aan de oostelijke gevel van de nieuwbouw van de SLImme GROssier, op het industrieterrein Maastricht-Zuid, een nestkast is geplaatst. Al snel zat er geregeld een Torenavalk op. Die is niet alleen gebleven. Vandaag zag ik het mannetje met zeker 2 jongen op en in de kast.
- 17.06 Ik zie mijn eerste Hazelworm van dit jaar. Een flink, donker exemplaar. Zonder staart. Ietsje verder een fraaie Fazanthaan in gezelschap van 3 dames. Zeker kennismemaakt met de Bronk. Eindelijk een flinke portie regen.

@ 27.06 Gerard Hornstra meldt: een hazelworm op de Savelsweg. Hij/zij

leek beschadigd te zijn, maar bewoog nog wel, zij het langzaam.

- 29.06 Weinig te zien gekregen de afgelopen 2 weken. De Dassen lijken van de Eijdsense aardbodem verdwenen. Idem de Vossen. En waar zijn de Wilde Zwijnen? Enkele keren een Ree met haar jongen gezien.
- @ 30.06 Gerard Hornstra meldt: een waarneming van een Vliegend Hert. Ze (want het zal wel een vrouwtje zijn, géén “gewei”) kruiste ons pad vlak bij de ‘boswachterswoning’ op de Trichterberg.
- 02.07 Het is te fris voor Vliegende Herten maar de Vroedmeesterpadden laten zich wel horen.
- 05.07 Even is er zowaar een zonnetje en in de Daor fladderen ondanks de wind enkele Keizermantels.
- 07.07 Bevriende wandelaars melden 6 Dassen achter elkaar op het bospad bij de Sjechelder brug. Zoveel heb ik er sinds 1 juni niet meer gezien.
- 08.07 Broer Jef heeft goed nieuws. De Muurhagedissen van Laag-Caestert hebben ook dit jaar jongen. Ook het koppel Zwarte Wouwen is er nog. De jonge Buizerds zijn allen uitgevlogen. Op de Voer ziet hij 2 Bevers.
- 09.07 De Bevers die aan de westkant van de Maas verblijven, zwemmen elke nacht de Maas over om zich te goed te doen aan de Maïs in het Caestertveld. De wissels vanuit het water over de oever zijn duidelijk te zien. En de vraatschade ook!
- 10.07 Een boven het milieupark van Rijckholt cirkelende Rode Wouw wordt belaagd door 2 Wespddieven die de vogel resoluut oostwaarts wegjagen, uit hun gebied!
- 14.07 Naast de Kersen zijn er ook al rijpe Pruimen. De zeldzame Sneeuwappels zijn erg klein door gebrek aan water. Wel al eetbaar.
- 15.07 Per fiets via Withuis en Moelingen naar Visé. De bermen van de Rue de Maestricht tussen Moelingen en het industrieterrein zijn fraai gekleurd. Veel geel van de diverse planten maar vooral het blauw van de Wilde Cichorei. Ik weet nog goed dat rond 1955 de Criée aux Fruits (fruitveiling) het enige gebouw was. Telers uit de Voerstreek en Het Land van Herve konden hier terecht. Daarna is met de komst van de firma Knauff het landschap veranderd in industriegebied Visé Nord. Nu zijn er nog enkele percelen beschikbaar voor bedrijven. De veiling heeft ook haar functie verloren. De weinige overgebleven fruittelers in de regio moeten nu naar Borgloon.
- 16.07 De Clapp’s perenboom bij mij in De Heeg laat de rijpe vruchten vallen. De Dubbelflippenboom nog niet, die hangen als klit te rijpen. De Legiponts moeten ook nog verder rijpen. Langs de Bronckweg staat een eenzame, door de jaren versleten, Zwijndrechtse Wijnperen boom. De schaarse vruchten ervan vallen ook.
- 17.07 Tocht langs de bosrand van Ikkelder naar Keer. Geen echte vlin-

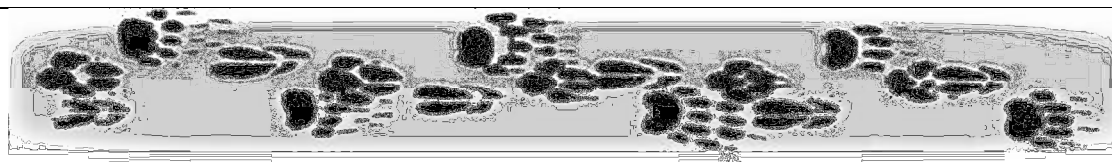

derweer. Na 13.00u is er wat meer zon en warempel er fladderen 3 Keizersmantels boven de Distels en de Klit in de Daor bij het geelbuikpadweijtje. Ook enkele verse Citroenvlinders.

- 19.07 Hagedissen weer, ze zijn er. Ook de Hazelworm van 17.06 is present op dezelfde plek. 22.07 Dode Das langs de Köbbesweg gemeld door bekende Gronsveldse kastelein.
- @ 23.07 Sietske van der Veen meldt: om 20.15 zie ik vanuit onze achtertuin in de Beezepool, Eijsden hoog, en wat minder hoog, honderden Gierzwaluwen in spiraalvormige zwermen. Daar moeten heel veel insecten vliegen op dat moment.
- 24.07 Op een stuk grasland langs de Trichterberg staan nog enkele Legipont bomen. Onder een van hen liggen tientallen kleine overrijpe peer-tjes. Dat zijn vermoedelijk geen Legiponts. Een jonge Ree staat ervan te smullen. Het diertje trekt zich van mij niets aan. Perenbomen kunnen val-se scheuten krijgen. Die werden vroeger door de boer verwijderd. Hier in het wild gebeurt dat niet meer. Vandaar die Peertjes neem ik aan.
- 26.07 Tocht over De Kaap gemaakt. Onder de laagstam appels/peren lig-gen ondermaatse vruchten gezaaid. Verwijderd, dunnen heet dat, om de overigen een betere kans te geven om volwaardig fruit te worden. Geen Reeën, wel 3 Hazen.
- 29.07 Tussen de standaard kleine vlinders fladderen langs de Ezelsweg zowaar een Kleine Vos en een Spaanse Vlag. Overigens hebben wij dit jaar geen permanente bewoning van de 3 dassenburchten langs die weg kunnen vaststellen. Mogelijk zit er wel wat op maar zeker geen dassen-paar met jongen. Wel legio konijnen.
- 04.08 Een Ree met haar 2 jongen staan te smullen van het Bietenloof.
- @ 07.08 Sietske vd Veen meldt: rond 16.00 uur in het steegje achter onze tuin in de Beezepool een Spaanse Vlag.
- 07.08 Broer Jef ziet steeds maar 2 Bevers in de Voer. Dit jaar blijkbaar toch geen jongen. Daar kan de jonge Zwarte Ooievaar die neer-strijkt in een Canadapopulier niets aan doen. De IJsvogels hebben wel hulp van Ooievaars gehad, heel wat jonkies racen boven de Voer.
- 08.08 Een platte Egel en een platte Steenuil op de Rijksweg.
- @ 09.08 M Bakker meldt: rond 10.00uur in de Eijsder Beemden bij het grind-gat een Vuurlibelle: heel rood, rustig langs 't water
- 17.08 Op een perceel langs de Voerenweg wordt gras geoogst. Hoewel amper twkntjs hoog toch goed genoeg. Op enkele andere akkers heeft de Terracator zijn best gedaan, je ruikt het tegen de wind in!

Zie verder op pagina: 15

AGENDA 2020

Het "Wandelschema" & "Korte Tour"

23	sept	Vanuit Battice door het weidse Land van Herve, 11km, VS303	11.00uur
21	okt	Wandeling door landgoed Terworm, 8km, KT189	11.00uur
25	nov	Panoramawandeling Tussen Wahlwiller en Vijlen, 9km, KT195	11.00uur
27	jan	Tussen Eckelrade en Cadier en Keer, 9,5km, KT182	11.00uur

Het programma is samengesteld door José Goessens, Marianne Theunissen, Betsie van der Put en Anne van Santen. Vertrek Cultureel Centrum 11.00 uur via carpooolsysteem. Bij elke weersomstandigheid.

Bijdrage onkosten chauffeur € 2,50 per persoon, ongeacht de afstand. Deelname aan deze wandelingen geschiedt op eigen risico. Wandelingen zijn geschikt voor een ieder die goed ter been is. Wij gaan er vanuit dat iedere chauffeur een eigen inzittende verzekering heeft.

Anne van Santen, tel. 043-4094672, asvansanten@home.nl

Programmaoverzicht 2020 Vogelwerkgroep excursies & bijeenkomsten

Datum	Tijd	Activiteit	Vertrekpunt/locatie/contact
SEPTEMBER			
Donderdag 3	08.00	Excursie Aubel Berwinne	Philippe
OKTOBER			
Donderdag 8	08.00	Excursie Bunderbos Elsloo	Lydia
NOVEMBER			
Donderdag 5	08.00	Excursie Borgharen/Itteren	
Zaterdag 28	09.00	Seizoenstelling	Eijsder Beemden
DECEMBER			
Woensdag 16	09.00	PTT-telling Meerssen	Lydia/ Thérèse/Ed
JANUARI 2021			
Dinsdag 5	19.30	Nieuwjaarstreffen	School Kampweg

* Exacte datum en tijd te bepalen door teller(s)

Wil je deelnemen aan een excursie (behalve die naar de Eijsder Beemden), meld je dan s.v.p. aan bij Ed Bayens (ed_bayens@yahoo.co.uk; tel. 4091024).

Telefoonnummers:

Ed	409 10 24	Philippe	457 23 70	Frans	409 12 83
Lydia	361 58 05	Thérèse	408 54 10		

Aan de activiteiten van de vogelwerkgroep kan in principe elke IVN'er deelnemen. Hebt u belangstelling om vogelaar te worden? Bel!

Ed Bayens

Werkgroep Flora werkgroep (voorheen: Bloeiende Bermen)

In principe gaan we iedere laatste vrijdag in de maand op pad om planten en bomen te bekijken. We vertrekken steeds om 13.30 uur (tot 16.00 uur) vanaf verschillende locaties. Het programma bespreken we in januari. Inlichtingen: Annemie Speckens, 043-4092623, annspeakens@kpnplanet.nl of Anne van Santen, 043-4094672, asvansanten@home.nl

Dus als je mee wilt lopen dan mail even.

TdJ

Cursussen 2020

Datum	locatie	onderwerp

Onderwerp, spreker en plaats wordt bekend gemaakt via de plaatselijke pers en op de site van ons IVN. Hebben wij uw mail adres dan ook per mail.

De zaal is open vanaf 19.30 uur en wij beginnen stipt om 20.00 uur. Inclusief pauze tot 22.15 uur. Voor leden gratis, niet-leden betalen € 3,-.

BIJZONDERE WAARNEMINGEN *vervolg van pagina: 11*

- 21.08 Met Jo e.a. een natuurtocht gelopen door het Grensmaasgebied tussen Borgharen, Itteren en Voelwammes. Voor mij het eerste bezoek. Indrukwekkend.
- 22.08 In het hamsterreservaat van Sibbe wordt een Grijs Wouw gesignaleerd. Heel wat erkende vogelaars trekken erheen om die vogel te zien.
- 27.08 Neef Paul ziet om middernacht een Wasbeer bij zijn ouderlijk huis. Het dier verdwijnt over het erf van Rian Wolfs. Broer Jef ziet een Rode Wouw boven het Mariadorp en een grote plas bloed op de weg van Eckelrade naar Honthem.
- 29.08 Er zijn veel jonge Muurhagedissen, tientallen. Een visser beweert met stelligheid dat hij Muurhagedissen gezien heeft op de tuinen van de huizen langs de Vogelzang, aan de kant van de Maas. Ook op de muren van Delamargellelaan 20 worden er gezien.
- 29.08 Om 21.14u en om 21.19u laten 3 Dassen zich aan mij zien alvorens op voedseltocht te vertrekken. Dat was in augustus nog niet gebeurd.

Jean Creuwels, met dank aan de melders

Zomer 2020

Derde hete zomer op rij. Zuidelijke oeverlibel in de Eijsder Beemden, Spaanse vlag en Staartblauwtjes op de Waardhoff en Tijgerblauwtjes in Sint Geertruid

Dinsdag 2 juni. Ieder jaar worden er wel strenge winters en hete zomers voorspeld. Tot recent was ik van mening dat uitkomende voorspellingen voor de lange termijn een kwestie van geluk waren.

Voorspellingen met een hoog "Almanak-gehalte", zullen we maar zeggen.

De zeer hete periode van vorig jaar werd echter perfect voorspeld. "Verwachting" is hierbij een beter woord volgens de weerkundigen.

De internetsite www.weer.nl zegt op 2 juni 2020 het volgende over de komende zomer van 2020: het lijkt er op dat 2020 opnieuw een warme en droge zomer zal opleveren. De gegevens waarop dit is gebaseerd komen van

DTN/MeteoGroup en World Climate Service. Er worden in de verwachting factoren betrokken zoals de hoge watertemperatuur van de oceanen op het Noordelijk halfrond en het tijdstip van het optreden (of ontbreken) van La Niña (een koudere zeestroom tussen Peru en Australië). Ook de ervaringen met de zomers van 2018 en 2019 worden in de verwachting betrokken. Van belang is verder hoe de straalstroom zich gedraagt. Dit is een sterke luchtstroming op grote hoogte, die mede kan bepalen waar de drukgebieden komen te liggen.

Verwacht werd dat ook in 2020 er een "woestijneffect" zou kunnen optreden, door de uitgedroogde toplaag van de bodem in Europa. Er wordt in dit verband al gesproken over de "zomers nieuwe stijl". We gingen het zien...

Woensdag 3 juni. Zomerse dag. Jenny fotografeert 2 Kleine vossen op de Spoorbloemen in Banholt. Er lijkt inderdaad dit jaar een instroom uit andere gebieden van deze bijna verdwenen vlinders plaats te vinden.

Vrijdag 5 juni. Een winterjas is op zijn plaats voor wie naar buiten gaat. Wind, buien en een maximum temperatuur van slechts 13.5°C.

Zaterdag 6 juni. Bij de jeu de boulesbaan in Breust geurt zwaar de Liguster. Een sterke geur uit mijn jonge jeugd, pure nostalgie. Op de jongensschool werd er nog niet aan streektaal-onderwijs gedaan, maar vertelde de meester wèl dat het woord "geur" niet werd gebruikt in het Limburgs. Dit moest zijn: "ruuëk" (in het Eijdsen).

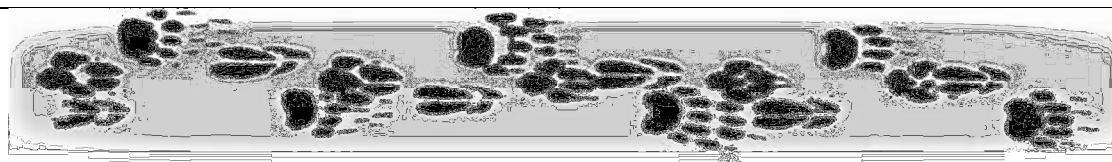
Zondag 7 juni. Nog wat nostalgie: weer verdwijnt er een ouderwetse snoepklassieker. Het is de trekdop. Bij mijn weten is er ook geen vervanger voor, iets dat erop lijkt. Gelukkig was er nog een voorraadje voor de zomer bij een winkel te krijgen, na enig zoekwerk.

Maandag 8 juni. In de tuin vind ik een Sneeuw witte Vedermot. In de Piepert, Eys een Zevenstippelig Lieveheersbeestje en een Tienvleklieveheersbeestje.

Dinsdag 9 juni. Via de email ontvang ik een hele mooie foto van een Scholekster met jong bij de kerk van Breust, gemaakt door Marc Crousen. Scholeksters zijn eigenlijk weidevogels, maar ze broeden steeds meer op de platte daken van gebouwen. Zo gebeurt dat ook rond Eijdsen. Bij de Zoerbeemden en

de Bron worden deze bonte vogels regelmatig gezien en wordt hun luide roep gehoord. De jonge Scholeksters (kuikens) springen op een gegeven moment van het dak en moeten dan met hulp van de oudervogels zien te overleven. In Breust was dit gedurende enkele dagen te zien bij de kerk.

Woensdag 10 juni. Ik maak een overzicht van plaatsen met Brede Lathyrus in Eijsden, Sint Geertruid, Herkenrade, Margraten en Bemelen. Deze Pronk- of Siererwtten zijn de waardplanten van het Tijgerblauwtje. Dit bijzondere vlin-dertje uit Zuid-Europa duikt af en toe op in België en Nederland. Ik zag hem lang geleden wel in Athene en in Malaga. Graag zou ik er een keertje zelf eentje ontdekken in Nederland. Met dit doel bezoek ik al jarenlang iedere zomer een berm vol Brede Lathyrus in Sint Geertruid.

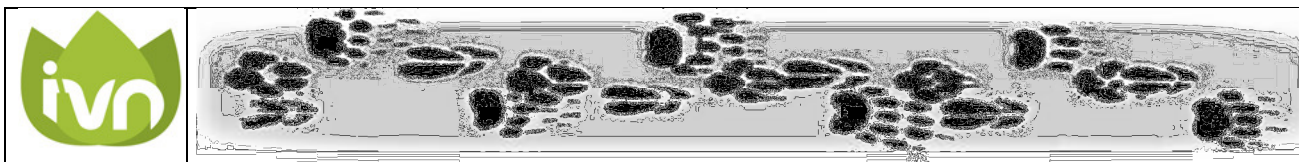
In Eijsden is het al volop kersentijd. Vandaag kan ik grote, zoete Koningsker-sen kopen. Volgens de kwekers kan deze kers vele andere soorten bestui-ven, maar kan zelf door weinig soorten worden bestoven. De Morel is zo'n bestuiver. De waarnemingen vandaag zijn: in Banholt in de tuin een Scheef-bloemwitje en op de Bemelerberg Knikkende Distels en een Kleine Parel-moervlinder op Gewone braam.

Donderdag 11 juni. De Gele Lissen in de vijver aan de Vogelzang zitten vol zwarte bladluizen. Op de Grote Brandnetel in de tuin zitten veel Lieveheers-beestjes. De soort is het "Veelstippig Aziatisch Lieveheersbeestje". Deze soort is in Europa ingevoerd als biologische bestrijder van bladluizen in de tuinbouw en werd in 2002 voor het eerst in Nederland gezien.

Vanwege een naderende zoektocht naar Vliegende Hertten rond Laag-Caestert, breng ik het onderwerp eens ter sprake bij de bewoners aldaar. We staan in de buurt van de "Kunkel". De kunkel is de waterval bij de Oude Zaagmolen. Ah ja, zegt Winand, "Pêrdsbiesje", die zagen we vroeger wel. "Nu wordt er ook nog wel eens eentje langsbrommend gehoord, als je staat te vissen aan de Maas nabij het Kasteel en de Kop van de Voer". Marc Crou-sen vond daar onlangs een levend exemplaar drijvend op het water. Afwach-ten dus wat de zoektocht zal opleveren.

In Banholt aangekomen, zo rond 19.30u, hoor ik een kakofonie van metaal-achtige geluiden. "Is er daar nog iemand met een machine aan de gang?", vraag ik. "Ich geluef dat ze aan't huulle sund", zegt Jen-ny op zijn Banholts. Inderdaad staat er in de Sint Gerlachus-straat een groep van 15 "joenkmaander" bij een huis met hamers op metalen voorwerpen te slaan. Te denken valt hierbij aan een metalen laadschop van een landbouwmachine, melk-bussen, zware velgen van een motorvoertuig, potten en ketels. Ook is er een trommelslager bij de groep. De traditie is ook bekend uit Eijsden, onder namen als "kaeëtelmeziek maoëke"

of "pelte". Het is zo, dat wanneer er een weduwe of weduwnaar hertrouwt (met iemand uit het jonkheid), dat er dan bij het huis van de hertrouwer la-waai wordt gemaakt tot er een afkoopsom wordt betaald (vaak een vat bier). Het is een vorm van een volksgericht ("charivari") dat vroeger uit de hand kon lopen maar nu een meer ludiek karakter draagt. Het is een bijzondere, over-geleverde traditie en het komt niet vaak voor dat je dit nog eens kunt meema-ken. Hopelijk heeft het bericht over deze bijzondere gebeurtenis de heem-kunde-historici bereikt. Zo niet, dan is het bij deze gedocumenteerd in de Wissel.

Vrijdag 12 juni. In de avond eindigt de benauwde dag met een forse on-weersbui boven Sint Geertruid.

Zaterdag 13 juni. Hier en daar komen er al Buddleja's in bloei.

De kersen van vandaag zijn de Puthers Dikke. Smullen maar weer!

Zondag 14 juni. Bronk in Eijsden. Dit jaar een beperkte viering met koffie en vlaai in de achtertuin, een cramignonbiertje van de brouwers van Breust, de vlag aan de gevel en de speciale poster bij het raam!

Maandag 15 juni. Ook op de Bemelerberg lieveheersbeestjes: "Zevenstippe-
lig Lieveheersbeestje" zegt de waarnemingsite.

Dinsdag 16 juni. In het kersenseizoen moet je ook volop kersen kunnen eten. Pater van Mansfeld deze keer. De kersenpitten ("kaeëne") belanden tussen de Grote Brandnetels in de tuin, waar deze keer Viervlekkige Aziatische Lie-veheersbeestjes zitten.

Op het bruggetje naast Kasteel Oost zit een IJsvogel.

Woensdag 17 juni. In de vroege avond is er onweer met een wolkbreuk bo-ven het Heuvelland (Banholt). Er komt zelfs een putdeksel bovenaan in de Bukel omhoog!

Donderdag 18 juni. Guy Wolfs vertelt over de Hazelworm die hij zag op zijn perceel nabij de Voerenweg. Een Eekhoorn steekt de weg over bij Laag-Caestert. Er komt mogelijk een hittegolf aan in Limburg, zegt de weerman.

Vrijdag 19 juni. Langs het pad van de ENCI-vijver naar boven staat veel Bos-lathyrus. Ook een plant om te blijven volgen. Vorig jaar zat er namelijk we-kenlang een Tijgerblauwtje op deze plant, boven op de Observant.

Het voorkomen van Dambordjes trekt nu veel vlinderspotters naar de Sint Pietersberg. We zien 3 Dambordjes bij elkaar.

Zaterdag 20 juni. Grote groepen witjes zijn vlak bij elkaar te zien op de natte modder in de Eijsder Beemden. Dit heet 'Mud-puddling'. Een leuk gezicht.

De aangevreten huisjes van de Chinese moerasslakken worden gevonden tot ver buiten de Schaatspoel. Door de dalende waterstand kunnen hun predato-ren de waterslakken beter vinden in de ondiepe oeverzone. Bij de Waole Wierd vind ik een kleine huisjesslak. Het is een Struikslak, geen algemene soort. Leuk!

Om 23.43u is er dan het begin van de astronomische zomer. Bekend wordt,

dat het in Siberië binnen de Poolcirkel (Verchojansk) dit jaar op deze dag 38°C werd. Dit was daar de hoogste temperatuur sinds minstens het begin van de metingen in 1885. Een toevallige uitschieter of toch niet? Verchojansk ligt in een gebied met permafrost (een altijd bevroren ondergrond). Het koudererecord van februari 1892 bedraagt er zelfs -67.8°C.

Zondag 21 juni. Het is dus zomer. Meteen is er een zomerse dag (boven de 25°C). Een wandeling over de Montagne St. Pierre bij Grand Lanaye levert ontelbare Dambordjes op, Koevinkjes en een late Veldparelmoervlinder. In Banholt komt een Huismus jagen op de insecten die onder de overkapping vliegen. Het lijkt zelfs of hij in de tuin jaagt op een Kolibrievlinder.

Maandag 22 juni. Op de Maas zwemt een bont gekleurde grote eend. Het is een Muskuseend, een soort die vroeger wel op landgoederen werd gehouden. Ook op Kasteel Eijsden zag je ze wel.

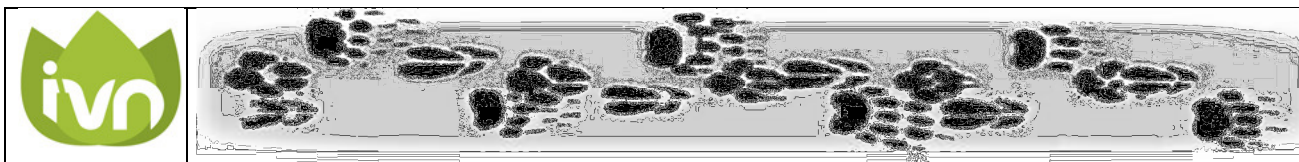
Ze zijn in de tijd van de ontdekkingsreizen door de Spanjaarden meegenomen uit wat nu Latijns-Amerika is en herkenbaar aan de grote rode vlekken rond de ogen (rode wratten). In de oeverzone van de Schaatspoel zie ik jonge visjes zwemmen. Er zit dus tòch vis in die poel!

Dinsdag 23 juni. Zwartsprietdikkopje in de Eijsder Beemden. Een vaste soort in de Beemden, die hier echter maar een korte vliegtijd heeft.

Woensdag 24 juni. De zon is zó krachtig (UV-index 8) en het is zo warm (tot 29°C) dat het lijkt alsof er vuur uit lucht valt. Aan de Dorreweg ("de Daor") zijn Keizersmantels te zien. Op de modderige plekken in die weg doen ook hier de vlinders aan "Mud-puddling". De regenpoelen op de weg zijn eigenlijk bedoeld voor de Geelbuikvuurpad, maar vlinders en andere dieren doen er ook hun voordeel mee. Bij mud-puddling strijken vlinders neer op vochtige plekken en zuigen allerlei stoffen op die kunnen dienen als voedsel of die een functie hebben bij de voortplanting. Deze zomer is dit verschijnsel regelmatig te zien geweest in de Daor en in de Eijsder Beemden. Het mooie ervan is, dat bij het opvliegen van de vlinders soms hele wolken van witjes te zien zijn die rond hetzelfde plekje blijven dwarrelen. Door ondergetekende werden in deze periode allerlei puddelende vlindersoorten gezien. Het opvallendst waren de grote groepen koolwitjes. Ook Boswitjes, Boomblauwtjes, Icarusblauwtjes, Atalanta's, Dagpauwogen en zelfs het Geelsprietdikkopje werden op de modder gezien.

De kersen van vandaag zijn de "Gascognes". Ook hier is weer sprake van nostalgie. Buiten de karakteristieke smaak blijven de kleuren je je leven lang bij. Rood met geel zijn ze. Ze worden ook "Sjpekkieëse" genoemd en plaatselijk "Vlèèskeersje". Of "Gascogne" de officiële en volledige naam is weet ik niet meteen zeker, op internet vinden we de "Gascogne Tardive de Seninghem".

In de avond gaan we met enkele mensen zoeken naar Vliegende herten in Laag-Caestert. We vinden ze niet, maar de vele Vuurvliegjes rond het Kas-

teelsbos zijn erg mooi om te zien.

Donderdag 25 juni. Nog steeds heet en een UV-index van 8. Jacques van Mastrigt gaat gericht zoeken naar zeldzame vlinders en vindt 3 Bruine eikenpages bij Grubbenvorst. Ik bewonder een kunstzinnig beschilderd steentje dat ik dezer dagen op de smalle reling van de brug naast Kasteel Oost vond. Om te voorkomen dat het in het water zou vallen, nam ik het mee naar huis. Het is een zogenaamde "happy stone", voorstellende een visje.

Vrijdag 26 juni. Vertrek naar Katwoude bij Volendam. Het is tropisch warm. Bij aankomst blijken er Turkse tortelduiven te broeden op de metalen lamphouders op het balkon van het hotel. De op dat moment broedende vogel zit op het nest op ooghoogte en verroert zich niet. Tijdens onze vakantie blijken doffer en duivin elkaar af te lossen op de tijdstippen zoals deze in de literatuur zijn beschreven.

Zaterdag 27 juni. Op diverse weerstations in Brabant en Limburg kan alweer een 5-daagse hittegolf worden bijgeschreven. Wij zien in Hoofddorp (aan de Bornholm) 2 Muskuseenden. Deze exemplaren zijn meer wit gekleurd dan de vogel die op de Maas in Eijsden werd gezien. Ook hier weer de rode oogvlekken.

Zondag 28 juni. Nog meer nostalgie: in Volendam kun je bij sommige viswinkels nog gebakken hom en kuit eten. Vroeger volksvoedsel, maar nu, jammer genoeg voor de liefhebbers, moeilijk te vinden.

In de vroege avond zonnen er grote blauwe libellen op een muur van het hotel. Het zijn Gewone Oeverlibellen, die ook langs de Maas in Eijsden te vinden zijn.

Donderdag 2 juli. Bezoek aan het Zuiderzeemuseum in Enkhuizen.

Om te beginnen smaakt de warm gerookte Haring heerlijk bij de rokerij. In de moestuin zijn allerlei aansprekende zaken te zien. Rode en witte Aalbessen en zwarte Cassisbessen staan netjes op rij. Allemaal vruchtdragend. "Roej, wiette en zijwarte wiemere" zeg ik. De rode en witte behoren tot dezelfde variant van de Ribes, de zwarte is een andere variëteit. Bij de appels is het "Syden Hempje" opvallend. Al bekend in 1740 uit Sydenham, Engeland.

Zaterdag 4 juli. Terug in Eijsden. Onderweg zagen we op de Aarlesche heide bij Best Klokjesgentianen, Steenanjers en Heideblauwtjes. Wat zijn toch die klaverachtige plantjes met gele bloemetjes tussen de kinderkopjes in Oud-Eijsden? Het decoratieve plantje heet "Gehoornde klaverzuring".

Zondag 5 juli. In geheel Limburg is 's avonds een bijzonder schouwspel te zien, te weten de "lichtende nachtwolken". Dit zijn langgerekte, dunne wolken op grote hoogte (tot 85km). Vaak hebben ze een geribbelde structuur en bijzondere kleuren. Ze lichten op onder invloed van de zon, die dan al is ondergegaan. Hoe ze ontstaan is een ingewikkeld verhaal, maar het heeft te maken met de zeer lage temperaturen en de hoge windsnelheden op grote hoogte.

Maandag 6 juli. In een gesprek met enkele tachtigers halen we nog eens herinneringen op aan de oude Eijsdense imkers. Ook aan de Vogelzang werden bijen gehouden. Waar nu 2 huizen staan was vroeger een hoge muur met daarachter een pruimenboomgaard. Daarin stonden de bijenkasten van Harie en Sjeng Fonsaer van de bakkerij, in de volksmond "bie Meike" genaamd. Ik herinner me nog dat er bij het imkeren soms pijptabak werd opgestoken, die een bepaalde "ruuëk" had. "Knepkestowbak" zeggen mijn gesprekspartners. "Dao zaot Lavendel ien".

Woensdag 8 juli. Geen zomerweer. Koel, een graad of 17, met regen.

Donderdag 9 juli. Zuid-Limburg zit in de warme, Franse lucht. Groningen en Friesland hebben koel weer.

Bij de Spits aan de Trichterweg vliegt een kleine blauwe waterjuffer op de Grote Brandnetel: het Lantaarntje. Aan de Maas staan grote roze bloemen: Zeepkruid.

Tijd om naar de heer Waterval te gaan. "Haet 't nog ejjer" vraag ik ("zijn er eieren"). "Néé, ich heb now pulle, meh ze zien nog neet aon 't legke", is het antwoord. De nieuwe hoendertjes leggen dus nog geen eieren.

Dan maar wat vroege pruimen kopen. "Eldense blawwe", "dat zien de ieësjte". "Of néé, éégelijk zien de Amere de ieësjte". "Amere", spreek uit Amère (op zijn Frans) is een oude Waalse variëteit die vroeger veel in de huisweien van Eijsden stond. Later werden het veelal Opal-pruimen die werden geteeld. Gekscherend werden de Amere ook wel eens "Auw mère" genoemd. In het gesprek steek ik nog wat op over de kwaliteit van de pruimen in relatie met zonlicht, regenval en hoeveel vruchten er hangen. "Es ze sjpirrig hange, dan krijste diekke prowme". Als er weinig vruchten in de boom hangen, dan komt dit ten goede aan het overgebleven fruit.

Vrijdag 10 juli. In de Beemden bij Kasteel Oost zijn Bloedrode Heidelibellen te zien.

Zaterdag 11 juli. Veel groene sprinkhanen op de plek waar de Voer onder de autoweg door gaat. Bij iedere stap springen er wel minstens 10 op. Het zijn "Krassers". Langs een pad op de Sint Pietersberg vliegt een stevige libel. De Paardenbijter. Hij heet niet zo omdat hij paarden zou bijten maar om een andere reden. Hierover later meer, misschien wel bij de Maasrubriek "Viskes vange".

Zondag 12 juli. Een Kleine Parelmoervlinder foerageert op de Wilde Marjolein bij de Meetboot in Eijsden. Een Kaasjeskruidkopje zont iets verderop. Er springen wel 3 grote Blauwvleugelsprinkhanen op het pleintje waar de Spriemenstraat richting Maas loopt. Deze plek werd in het begin van de 18e eeuw de "Sprinckborn" genoemd. Er zal waarschijnlijk een bron zijn geweest. Voorheen heette dit punt de "Ververije". Zie hiervoor A. Beijer, Uit Eijdsens Verleden, nr. 16, pag. 24-26.

Dinsdag 14 juli. In de tuin in Banholt hebben we een Oleander met gele blad-

luizen in de tuin. Mogelijk de Oleanderbladluis. De plant heeft bezoek van lieveheersbeestjes, 2 grotere (een Viervlekkig Aziatisch en een Veelstippig Aziatisch Lieveheersbeestje) en 1 kleintje (een Ruigtelieveheersbeestje).

Vertrek naar Friesland. De zomer bevindt zich in een wisselvallige periode.

Donderdag 16 juli. Bezoek aan Hindeloopen. Een plaats met een eigen cultuur, historische klederdracht en taalvariant van het Fries. De Huismussen in Hindeloopen eten een koekje mee op het terras.

De Liguster bloeit nog volop in Wons, waar in de avond wel 17 Atalanta's en 2 Kleine vossen worden geteld bij de Buddleia's.

Zaterdag 18 juli. Bezoek aan de Weerribben net over de grens met Overijssel. Onderweg wel 16 Ooievaars gezien. We zien een Grote weerschijnvlinder in een lage boomtop en een opvliegende Zilveren Maan. Een Grote vuurvlinder passeert ons snel, maar een foto zit er niet in. Wel fotograferen we de Zwarte heidelibel.

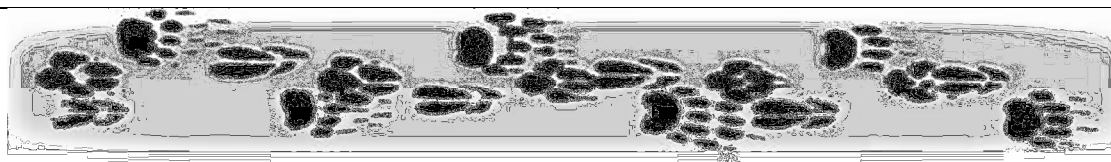
Maandag 20 juli. Terug in Limburg. Het is nog steeds kersentijd. Regina's deze keer. De Hondsdagen beginnen. Over de oorsprong van de naam van deze periode wordt in wisselende bewoordingen geschreven. In ieder geval is het een warme periode, waarin het in de nacht vaak broeierig warm blijft. De periode duurt circa een maand. In vroeger dagen was de kans op bederf van etenswaren in deze periode groot.

Donderdag 23 juli. Er wordt een warme periode verwacht. Limburg is al zomers warm. Een dag-uitstapje van Eijsden naar de Weerribben lijkt eerst magerij te gaan worden. Het wordt echter een topdag met een waarneming van een Ree, 3 Ooievaars, een Ringslang en een vers vrouwtje van de Grote Vuurvlinder (batava) die alleen voorkomt in het moerasgebied op de grens van Overijssel en Friesland.

Vrijdag 24 juli. De Muskuseend vertoeft nog steeds op de Maas nabij de Meetboot.

Zaterdag 25 juli. Feestdag van Sint Jacobus de Meerdere (Santiago in het Spaans). Ondergetekende heeft "Naomfaet". In de tuin op de Vogelzang vliegt een blauwe waterjuffer met rode ogen op de frambozen. Het is een Kleine Roodoogjuffer. In Moelingen fotografeer ik Hoornaarswespen die uit een gat in een oude muur komen op een afgelegen plek. "Orèèke" of "Horèèke" worden ze wel genoemd. "Zieëve sjtieëke vuur e paeërd, èene vuur 'nne mins" werd er gezegd, om aan te geven dat je ervoor moest oppassen. Meestal valt dit wel mee bij een wespensteek. Je moet er echter niet allergisch voor zijn, op een verkeerde plek in het lichaam of door een hele zwerm worden gestoken.

Maandag 27 juli. Bij "'t Brökske", het oude bruggetje over de Berwijn nabij de huidige rotonde bij de stuwdam, zijn in de zomer altijd wel Weidebeekjuffers te zien. Dit zijn waterjuffers die in dansende vlucht wel op een vlinder lijken. Ook zijn er Hennepnetelgoudhaantjes te zien. Schitterende groene kevertjes

met een metaalglans.

Bij de Meetboot komt er een Kolibrievlinder aanvliegen en gaat zitten. Dat zie je niet vaak. Van de familie Speckens ontving ik een foto van een rups van een Kolibrievlinder, eerder dit jaar in hun tuin. Dat zie je ook niet vaak.

Dinsdag 28 juli. In de Grote Peel bij Ospel vliegen veel Oranje Zandoogjes. Er zijn ook zeer dunne waterjuffers. Je kijkt er bijna overheen. Het zijn Tengerre Pantserjuffers. Sommige dagen zijn topdagen. Bij terugkeer in de Banholtergrubbe zie ik eerst Levendbarende Hagedissen en daarna Geelbuikvuurpadjes.

Op de Batmuur groeit een Grote Kattenstaart.

Woensdag 29 juli. Een bezoek aan de Deurnese Peel levert een Spiegeldikopje op, een Beekoeverlibel en een Gewone Pantserjuffer. Een wandeling in de Bruuk bij Groesbeek laat een Zilveren Maan zien (een soort parelmoervlinder). Ik tref er Annette van der Valk, die in de winter deelneemt aan het zoeken naar eitjes van de Sleedoornpage en graag de Wissel online leest. Dat is wel apart, zo ver van huis een bekende tegenkomen. In de Bruuk zijn er ook de mooi gekleurde Putters te zien.

Donderdag 30 juli. Bekend wordt, dat in een Siberisch meer overblijfselen van een Mammoet zijn gevonden. Aan de botten zit zelfs nog zacht weefsel. Door het smelten van ijs in Siberië worden en nu af en toe goed bewaarde resten van Mammoeten gevonden die wel meer dan 10.000 jaar oud kunnen zijn.

Vrijdag 31 juli. De Maas blinkt van de visjes. Goed te zien vanaf de kant. Een Fuut zwemt er rond met een jong op de rug.

Zaterdag 1 augustus. Er wordt een rups van de Teunisbloempijlstaart gevonden aan de Breusterstraat. Rian Wolfs leverde de foto aan voor de determinatie.

Zondag 2 augustus. Bij Moerslag heeft een Wesp spin (ook: Wespen- of Tijgerspin) in het bos haar web gespannen. Sprinkhanen staan vaak op het menu van deze spin. Thijs Zeelen verwacht dat het komende zaterdag wel 37 à 38°C kan worden in Limburg. Temperaturen van 37°C of meer waren vóór 2003 nog zeer zeldzame waarden in Nederland.

Maandag 3 augustus. De Eijsder Beemden staan vol Gewone Pastinaak. De Koninginnenpage kan er haar eitjes op leggen.

Dinsdag 4 augustus. In de Waardhoff bij Mesch bloeit de Wilde Marjolein. Deze trekt vele insecten, waaronder zelfs het Staartblauwtje.

Woensdag 5 augustus. Tropische dag. Met Jean naar La réserve naturelle

Aux Roches bij Flémalle. We zien de Spaanse Vlag, Bleek Blauwtjes, Kalkgraslanddikkopjes en Rotsvlinders.

Donderdag 6 augustus. De kleinere pool in de Eijsder Beemden met het eilandje gaat in zijn geheel droogvallen. In de modder is er nog gespartel van overgebleven visjes, zoals het lijkt.

Vrijdag 7 augustus. Bij een reddingsactie van de "visjes", blijkt het om kikker-visjes te gaan, koeleköpkes van de Groene Kikker. Deze worden naar elders verplaatst, zodat ze niet het loodje leggen. Bij Rian en Claire Wolfs in Laag-Caestert wordt een Spaanse Vlag gezien. Zyxcban maakt een foto van deze bijzondere nachtvlinder. Deze dag wordt ook de Blauwe Breedscheenjuffer gezien langs de Maas nabij de Drekkestee.

Zaterdag 8 augustus. Zeer hete dag met in Limburg temperaturen van 36 à 37°C. Ook in Eijsden is het bijna niet te harden. Tijd om naar het Griekse terras in de Diepstraat te gaan voor een koele drank goed bier en een Mediterraane maaltijd!

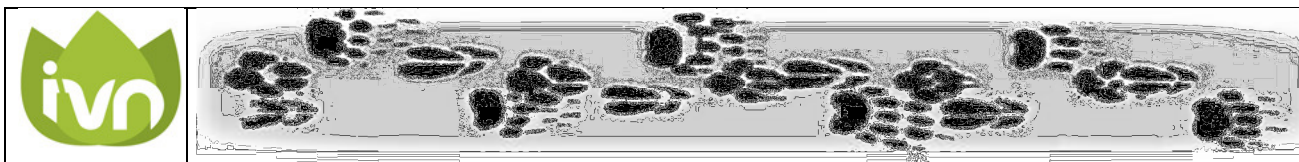
Zondag 9 augustus. In de tuin in Banholt foerageert een mannetje Klaverblauwtje op de rode Spoorbloemen. De Spoorbloem is een superplant voor insecten. De hele zomer zien we Kolibrievlinders, Scheefbloemwitjes en vele andere soorten op deze Rode Valeriaan. Het zeldzame Klaverblauwtje aantreffen in een woonbuurt is wel het laatste dat je verwacht. Ten zuiden van Eijsden zien we een onweer langstrekken. Bij de rit naar Banholt blijkt de Bukelbeek te stromen. Een vreemd gezicht. Dan moet het ergens in het nabije Heuvelland flink geregend hebben. Op de Leggerkaart van het Waterschap wordt deze lange watergang de Herkenradergrub genoemd. Op deze kaart zien we welke grubben erop afwateren. Dit zijn onder meer: In de Bukel, de Banholtergrubbe en de Rou Delle Grub.

Op de Waardhoff gaan enkele nachtvlinders op onderzoek uit. Wellicht kan dit volgend jaar een uitgebreid vervolg krijgen. Er worden vele nachtvlinders gezien, waaronder ook zeldzame soorten zoals Prachtpurperuiltjes en het Bruinschoudersmalsnuitjes. Ook worden er 5 Spaanse Vlaggen gevonden. Johan Stoffer ziet zelfs ieder jaar wel Spaanse Vlaggen bij de woning.

Maandag 10 augustus. Hele mooie Kleine vuurvliinder in de Beemden. Weerstation Arcen bereikt als eerste de waarden voor een "superhittegolf". Dit zijn minstens 5 dagen op rij boven de 30°C, waarvan er minstens 3 boven de 35°C uitkomen. Een superhittegolf is vóór 2003 nog nooit ergens in Nederland geregistreerd. In 2003 werd de eerste genoteerd, daarna in 2015, 2018, 2019 en 2020. Dat is toch wel zeer opvallend. In De Bilt zijn deze waarden overigens nog niet voorgekomen sinds minstens het begin van de metingen.

Woensdag 12 augustus. In de ochtend kan ik een grote, bonte zweefvlieg fotograferen langs de Maas. Een Citroenpendelvlieg.

Het is nog steeds heet (boven de 34°C). Ik denk nog even met de fiets naar het Tiende Vrij te kunnen gaan. Daar vallen ineens de grijze onweersluchten

op. Ik kan op de terugweg nog net de galerij van het appartementencomplex aan de Kruisstraat ("ien 't Bekske") bereiken en ga daar schuilen voor de "sjoor". Op een gegeven moment is er een enorme krakende knal vlakbij. Dat moet wel een blikseminslag zijn geweest. Ik word uitgenodigd om te schuilen voor de regen en bliksem bij de familie Willigers-Spauwen op de hoek van het Bekske, waar de natuur-, dialect- en Maasverhalen bij een groot glas koel bronwater loskomen. Die bliksem moet wel hier in de buurt zijn ingeslagen, zegt de gastvrouw. Later hoor ik dat de bliksem op een daknok in de Cramignonstraat is ingeslagen, waarbij de nodige schade is ontstaan aan dak en apparatuur.

Donderdag 13 augustus. Houtpantserjuffer bij Kasteel Oost.

Vrijdag 14 augustus. We hebben een bijzondere reeks van 8 tropische dagen op rij in De Bilt en 9 op rij in Limburg achter de rug. Is dit een record? Voor Limburg niet, leert navraag bij Thijs Zeelen. In 1976 hadden we in Beek maar liefst 15 tropische dagen op rij en in Venlo zelfs 16 op rij. Wel gaat het temperatuurniveau van deze hittegolven omhoog. Die van 2020 was gemiddeld warmer dan de eerdere lange reeksen.

Een libel die nog op mijn verlanglijstje stond, was de Zuidelijke Oeverlibel. Ik fotografeer er eentje in de Eijsder Beemden. Hoera! In de modderige oeverzone van de Schaatspoel zie ik een boel beweging op deze warme namiddag. "Muejere" noemen de Maasmensen dit. Het zijn kleine visjes met een sterke bouw en rode vinnen, blijkt bij nader onderzoek. Ik neem er eentje mee in een emmertje water om aan visser Lambert te laten zien. "E Kerpke", is de determinatie. Een jong Karpertje. Mogelijk een jonge Schubkarper.

Zondag 16 augustus. Schitterende Distelvlinder en schoolvoorbeeld Scheefbloemwitje op de Spoorbloemen in Banholt.

Bij de Mariakapel in Terhorst is er een mis in de open lucht. De Coronaregels worden zeer goed nageleefd. Vanwege de zeer felle zon zitten mensen onder paraplu's of hebben een hoofddekseel op. In de lucht zijn snel opklimmende donderwolken te zien. Bij het einde van de mis breekt het onweer los en zijn er blikseminslagen. Het terrein van de mis blijft gespaard van inslagen. Daar is dan ook een flinke hoeveelheid bosjes kroedwösj aanwezig. In het Eijsdens wordt de naam "Kroedwis", zoals we weten, ook gebruikt voor de plant Boerenwormkruid. De kroedwis wordt gezegend bij het feest van Maria Hemelvaart (15 augustus).

Woensdag 19 augustus. Bij Eys zie ik samen met andere natuurwaarnemers Levendbarende Hagedissen en een Boomvalk. De Boomvalk is een kleine, kleurige valk die vliegende prooien in de lucht kan grijpen. Hij overwintert in Afrika.

In de Beemden bij Oost loopt een opvallende zwarte kever over het pad. Hij richt staart en kaken omhoog en krijgt daardoor een indrukwekkende houding. Het is de Stinkende kortschild, ook wel Vuilnisbakmonster genoemd.

Donderdag 20 augustus. De Hondsdagen eindigen met een zeer warme nacht, waarin het in heel Nederland tot in de vroege ochtend van 21 augustus (04.50u) boven de 25°C blijft. Er zullen zeker wel hier en daar kooksels zijn bedorven, die "eventjes" op het fornuis zijn blijven staan in plaats van in de koelkast te zijn gezet. Zo ook bij mij.

Vrijdag 21 augustus. In het Hamstereservaat Sibbe wordt een Grijs wouw gezien. Een prachtige roofvogel die veel vogelspotters gaat aantrekken.

Als je in Oud-Eijsden woont kun je je talenkennis iedere dag oefenen. Frans, Duits, Nederlands, Limburgs, soms ook Engels. Opvallend is ook dat de Duitstalige Belgen uit de Ostkantons graag Eijsden bezoeken. Op de vraag van een Nederlands echtpaar hoe je tegenwoordig het beste vanuit de Vogelzang naar Visé loopt moet ik toch even puzzelen. De vragers liepen een routepad richting Middellandse Zee.

Dit brengt me op een ander onderwerp: in Nederland is het Pieterpad erg bekend. Het loopt van Noord (Pieterburen) naar Zuid (de Sint Pietersberg).

Zou een extra lus, bijvoorbeeld via Eijsden en Sint Pietersvoeren niet een meerwaarde kunnen hebben? Ongeveer net zoals in de Elfstedentocht Bartlehiem 2 keer moet worden meegenomen. In het zicht van het eindpunt (de Sint Pietersberg) zou men dan nog eerst een extra inspanning moeten doen, die landschappelijk zeer de moeite waard is. Ten zuiden van Maastricht ligt natuurlijk nog een mooi stukje Nederland (en Voerstreek).

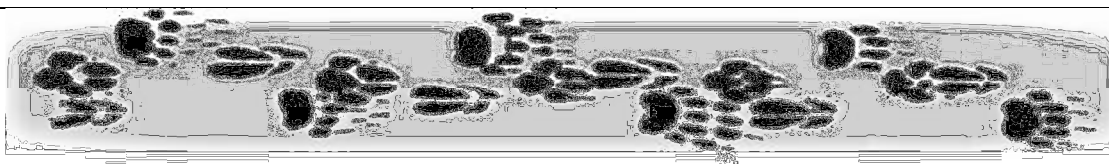
Zondag 23 augustus. De 25°C wordt niet meer gehaald in Limburg. Daarmee is ook de lange hittegolf van 18 dagen in onze provincie tot een einde gekomen.

Maandag 24 augustus. Bij het snoeien van de Ligusterheg valt ineens een kleine frissgroene sprinkhaan op. Ik denk aan een jonge Sabelsprinkhaan, maar het blijkt een andere soort te zijn, de Zuidelijke Boomsprinkhaan. Weer een leuke waarneming!

Dinsdag 25 augustus. Bij het fotograferen van een Lantaarntje langs de Maas vliegt er ineens een indrukwekkende blauwe waterjuffer door het beeld. Het is een Watersnuffel. Alweer een nieuwe soort gezien en op naam gebracht!

Woensdag 26 augustus. De zomerstorm Francis trekt over Nederland. In Duitsland heet deze storm Kirsten. Een teken van de naderende herfst?

Donderdag 27 augustus. Vandaag wil ik graag nog één of meer soorten dagvlinders aan mijn jaarlijstje toevoegen. Tijdens een dagtrip naar het Noorden lukt dit aanvankelijk niet door koel en bewolkt weer. Het wordt echter bijna zomers warm in Limburg (tot 24°C op de auto). Terugrijdende vanuit het Noorden word ik gevoelsmatig sterk naar Sint Geertruid getrokken. Al jarenlang onderzoek ik daar een berm met Brede Lathyrus in de hoop er ooit nog eens een Tijgerblauwtje te kunnen vinden. Deze vlinder heeft graag de Brede Lathyrus als waardplant. Het gevoel blijkt juist! Al snel kan ik een foto van een Tijgerblauwtje maken. Even later zie ik zelfs dat er meerdere exemplaren

vliegen! Als ik dat op de waarnemingsite ga melden, dan gaat het druk worden in Sint Geertruid, denk ik nog. Vorige zomer werd de Observant wel 120 keer beklommen voor één Tijgerblauwtje. Waarschijnlijk nog wel meer keer, want niet iedereen doet er melding van. Geslaagde voortplanting van het Tijgerblauwtje is in Nederland nog niet eerder aangetoond. De situatie in Sint Geertruid heeft er alles van, dat dit hier deze zomer wél het geval is.

Als kers op deze grote taart vliegt er ook nog een Kaasjeskruidkoppje in de tuin van Jenny in Banholt.

Zaterdag 29 augustus. We krijgen een verlenging van de zomer, althans voor mijn gevoel. De Tour de France gaat

van start in Nice!

Zondag 30 augustus. Kermis in Eijsden en Banholt. Er is weinig tot niets van te merken. In Eijsden is deze kermis uit de mode geraakt.

Geen botsauto's en roelekeboel meer op de Vroenhof met de bijbehorende lampjes en muziek. De jeugd hoeft niet meer uit op "penninge" voor de "boets-eutekes". Door de gezondheidsmaatregelen is er ook in Banholt geen kermisvertier.

In de middag en nacht naar maandag regent het eindelijk weer eens ècht in onze streek. Goed voor de toplaag van de bodem, maar lang niet voldoende om door te zakken naar het grondwater.

Wel goed voor mijn nieuwe struikje Zwartte wiemere, gekregen van Dientje Wolfs. Zij bakt lekkere pannenkoeken met deze smaakvolle bessen.

Maandag 31 augustus. De weerkundige zomer van 2020 loopt ten einde. Het was de 3e hete zomer op rij. De Maas staat zeer laag, evenals het grondwater.

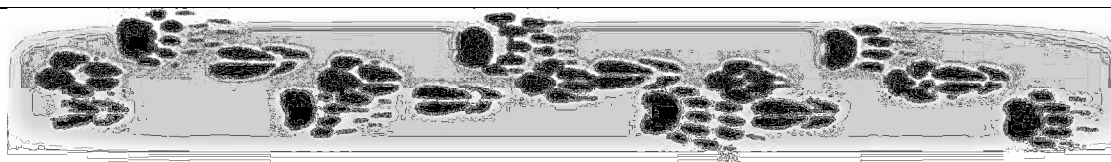
Jacques Piters

Waarnemingen digitaal melden

Heb je je wel eens afgevraagd waarom er voor sommige waarnemingen een "@" staat in plaats van een "•"? De waarnemingen met een "@" worden via mail gemeld bij de redactie. Op de homepage van de IVN-website staat een knop waarmee snel en nauwkeurig waarnemingen gemeld kunnen worden bij de redactie. Ik zou zeggen: heeft u wat bijzonders gezien, gebruik dan die functie (<https://www.ivn.nl/afdeling/eijsden/waarnemingen>).

PDB

HET BESTUUR

Voorzitter: Vacature
Penningmeester: Vacature

Secretaris: Jacques Piters
Vogelzang 15
6245 BS Eijsden
✉ jacques_piters@hotmail.com
tel. 06 445 91 557

Lid: Harry Fekkers
Sint Jozefstraat 31
6245 LK Oost-Maarland

Vicevoorzitter Maarten v.d. Sande
Jekerstraat 7-A02
6211 NR Maastricht
✉ vdsandebraken@ziggo.nl
tel. 043 409 48 61

Lid Peter De Bie
Beezepool 48
6245 JK Eijsden
✉ de.wissel.ivn-eijsden@home.nl
tel. 043 409 46 77

Verenigingslokaal: "De Dassenburcht"
Kampweg 45
6247 AR Gronsveld

Werkgroepcoördinatoren/Contactpersonen:

Daslicht	Jean Creuwels	043 361 61 95
Lezingen	Bestuur	06 445 91 557
Vogels	Philippe Meijer	043 457 23 70
Wandelingen	vacature	
Korte wandelingen	An van Santen	043 409 46 72
Flora groep	Tineke de Jong	043 352 11 09
Gebouw	vacature	
Redactie Mededelingenblad	Peter De Bie	043 409 46 77

Kosten Lidmaatschap € 11,50 per persoon per jaar

Betalingen t.n.v. IVN-Eijsden:

Giro rekening: NL05 INGB 0000 927056 Onder vermelding van reden betaling.

Website: www.ivn.nl/afdeling/eijsden

Disclaimer:

De redactie wijst er nadrukkelijk op dat zij niet aansprakelijk is voor inhoud of strekking van niet-redactionele bijdragen. Met toezending van een artikel draagt de auteur uitdrukkelijk de rechten over aan de redactie. Indien nodig kan door redigeren de toegezonden bijdrage –bij voorkeur i.o.m. de auteur– worden aangepast c.q. ingekort. De redactie behoudt zich uitdrukkelijk het recht voor om artikelen zonder opgaaf van redenen te weigeren.

Verschijningsdata en sluitingstermijn:

Verschijningsdata zijn:

half maart, half juni, half sept. en half dec.

De inzendtermijn voor kopij sluit op resp.

5 maart, 5 juni, 5 september en 5 december.

Kopij bij voorkeur aanleveren per e-mail:

de.wissel.ivn-eijsden@home.nl.